

LIETUVOS ŪKININKŲ SĄJUNGA
LIETUVOS GRŪDŲ AUGINTOJŲ ASOCIACIJA
LIETUVOS PIENO GAMINTOJŲ ASOCIACIJA

2017-06-19

LR Vyriausybė
Ministrui Pirmininkui S. Skverneliui

LR finansų ministerija
Ministrui V. Šapokai

LR socialinės apsaugos ir darbo ministerija
Ministrui L. Kukuraičiui

LR žemės ūkio ministerija
Ministrui B. Markauskui

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS PATEIKTO KONSULTACINIO
DOKUMENTO „MOKESČIŲ IR SOCIALINĖS SISTEMOS TOBULINIMAS“**

Š.m. birželio 16 d. Lietuvos ūkininkų sąjungos išplėstiniame prezidiumo posėdyje drauge aptarėme Lietuvos Respublikos Vyriausybės pateiktą konsultacinį dokumentą „Mokesčių ir socialinės sistemos tobulinimas“, kuriam nutarėme vieningai nepritari.

Visų pirma, norime akcentuoti, jog ūkininkai mokesčius moka ir sumoka visus, kuriuos jie įpareigoti mokėti pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus. Ūkininkai tikrai nėra valstybės išlaikytiniai ar tie, kurie gyvena kitų sąskaita. Tačiau juos visus, kai kone kasdien brangstančios paslaugos, siūlomi žemės veiklą apsunkinantys sprendimai, varo į dar didesnę neviltį. Turime pripažinti, kad žemdirbiai tikėjosi socialiai teisingesnės mokesčių politikos žemės ūkio atžvilgiu iš pirmą kartą istorijoje rinkimus laimėjusios Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos. Tačiau neviltis dėl žemės ūkio ateities didėja taip sparčiai, kaip nebuvo nei prie jokios kitos Vyriausybės.

Akivaizdu, kad siūloma mokesčių sistema tikrai nepasieks jai keliamų tikslų, o jos administracinė našta valstybei kainuos gerokai brangiau: deklaruoti savo pajamas turės visi virš 160 tūkst. ūkininkų, o mokesčius mokės tik tie, kurie apsiskaičius apmokestinamąsias pajamas, kurių yra iki 15 tūkst. Šiandien smulkūs ir vidutiniai ūkiai yra ne PVM mokėtojai, nes jų tikslas nėra prekinė gamyba didelėmis apimtimis, jų veiklos tikslas - palaikyti gyvybingumą. Daugelis smulkiųjų ūkių netvarko dvejybinės apskaitos, veda tik žaliąją knygą, tačiau pajamų deklaravimui to nebeužteks – reikės kreiptis į apskaitos specialistą, todėl atsiras papildomos išlaidos. Taip smulkiuosius ir vidutinius versime trauktis nuo žemės ūkio veiklos ir emigruoti. Dėl nebuvimo PVM mokėtojais jų mokesčių

našta išauga, kadangi jie neturi teisės į PVM atskaitą. Atlikus mokestinių lengvatų Lietuvoje analizę, matyti, kad 2014 – 2015 m. lengvatos žemės ūkiui sudarė tik 12-13 proc. apskritai visų suteiktų mokesčių lengvatų. Ūkininkai ir taip turi prastesnes mokesines sąlygas nei juridiniai asmenys, nes:

- neturi galimybės pasinaudoti lengvata sumažinti apmokestinamąsias pajamas dėl vykdomo investicinio projekto;
- neturi galimybės mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros darbų sąnaudų tris kartus įskaityti į leidžiamus atskaitymus;
- negali žemės įsigijimo vertės įskaityti į leidžiamus atskaitymus. Per 2010–2014 metų laikotarpį didesni nei 150 ha ūkiai per metus žemei įsigyti skyrė vidutiniškai 18 tūkst. EUR, mažiausi ūkiai (iki 10 ha žemės) – 168 Eur .
- ūkininkai gali pasinaudoti tik 50 proc. reprezentacinių sąnaudų įskaitymu į leidžiamus atskaitymus, kai tuo tarpu juridiniai asmenys gali įskaityti 75 proc. reprezentacinių sąnaudų.
- ūkininkams neleidžiama diversifikuoti veiklos, jie gali užsiimti tik žemės ūkio produktų gamyba, pirminiu perdirbimu ir paslaugų žemės ūkiui teikimu. Norėdami užsiimti kitokia veikla, šie fiziniai asmenys turi registruoti kitokią individualią veiklą arba kurti įmonę. Tai padidina veiklos administravimo kaštus. Tuo tarpu juridiniai asmenys gali užsiimti bet kokia nedraudžiama veikla.
- suteikę labdarą, skyrę paramą ūkininkai neturi galimybės susimažinti savo apmokestinamųjų pajamų, kai tuo tarpu jie savo užauginta produkcija, lėšomis remia savo gyvenamosiose vietovėse esančius vaikų ir senelių globos namus, skurdžiau gyvenančias šeimas, palaiko bendruomenių vykdomą veiklą.

Be to, žemdirbiai, neapsikentę valstybės vykdomos politikos ir dėl lėšų stygiaus netvarkomų pasenusių melioracijos sistemų, savo lėšomis tvarkydami giliau nei 30 cm esančius melioracijos įrenginius, neturi teisės patirtų išlaidų traukti į atskaitą, nes ši įranga yra valstybės nuosavybė. Tas pats ir su valstybei priklausančiais privažiavimo keliais kaimuose, kurių tvarkymui valstybė taip pat neatranda lėšų, o ūkininkas net negali patirtų remonto, tvarkymo, priežiūros išlaidų įsitraukti į atskaitą.

Remiantis šiais argumentais prašome palikti galiojančias žemės ūkiui taikomas mokesčių lengvatas, kurios atitinka Lietuvos valstiečių ir žaliųjų partijos programos nuostatas, skirtas regioninės politikos tobulinimui, įgyvendinimui ir vieno iš jos elementų - specialių lengvatinių mokestinių instrumentų taikymui juose tenkinimui.

Lietuvos ūkininkų sąjungos pirmininkas Jonas Talmantas

Lietuvos grūdų augintojų asociacijos pirmininkas Aušrys Macijauskas

Lietuvos pieno gamintojų asociacijos pirmininkas Jonas Vilionis

